

چکاچک پاروها

گفت‌وگو با مهین فرهادی‌زاد، نایب‌رئیس فدراسیون قایقرانی

روشن است که فدراسیون قایقرانی منابع می‌خواهد، امکانات می‌خواهد و این امکانات شامل فضاهای آبی مناسب و... است. بخش بزرگی از تخصیص این فضاهای مناسب در دست وزارت نیرو می‌باشد، همچون پشت سدها و یا دریاچه‌هایی که فضای آن‌ها متعلق به شهرداری‌ها است. بنابراین باید هماهنگی با بخش‌های مختلف انجام شود تا امکان استفاده از این فضاهای مناسب را ایجاد کنیم. متأسفانه این امکانات به

مهین فرهادی‌زاد، مدرس دانشگاه الزهراء، کارشناس ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی و در حال حاضر نایب‌رئیس فدراسیون قایقرانی است.

با او در شریاطی به گفت‌وگو نشستیم که با وجود مشغله‌های فراوان با رویی خوش ما را پذیرفت. از دانشه‌ها و ندانسته‌ها و فشار کاری زیادش گفت. زمانی که از او به شوخی پرسیدیم آیا تا به حال قایقرانی کرده است یا خیر؟ پاسخ داد: «بله، ولی فقط می‌توانم قایق موتوری سوار شوم».

گفت‌وگویمان را با او از ورزش نوظهور رفتینگ آغاز کردیم. هرچند این ورزش در شکل کلی قایقرانی لزوماً در طبیعت انجام می‌شود، اما این بخش تازه تاسیس از بقیه بخش‌ها بیشتر می‌تواند یادآور طبیعت و طبیعت‌گردی باشد.

رشته رفتینگ از چه زمانی می‌تواند کار خود را رسماً در ایران آغاز کند؟

رفتینگ از جمله رشته‌های تحت پوشش قایقرانی است که در جهت جذب توریست هم بسیار مورد توجه فدراسیون است. البته جنبه ورزشی و توجه به فعالیت‌های ورزشی آن برای فدراسیون از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. هیئت رئیسه فدراسیون با مذاکراتی که به تازگی با برخی از افراد متخصص این رشته داشته، زمینه فعالیت و راهاندازی این رشته ورزشی را مهیا کرده است و امیدواریم بتوانیم در مسابقات این رشته نیز هر چه زودتر شرکت کنیم که البته مقدمات کار با آموزش شروع می‌شود.

رشته قایقرانی از چه زمانی به ایران وارد شد و در چه تاریخی توانست برای خود صاحب یک فدراسیون شود؟

فدراسیون قایقرانی در ایران سابقه‌ای حدوداً ۴۰ ساله دارد، اما شاید بتوان گفت که تا حدود سه سال پیش تمام فعالیتی که در زمینه قایقرانی و اسکی روی آب ایران انجام می‌شد در خصوص فعالیت‌های یک رشته در آب‌های آرام بیشتر نبود که تنها دو شاخه کایوک و کانو را داشت و در مسافت‌های گوناگون برای خانم‌ها (کایوک) و برای آقایان (کایاک و کانو) انجام می‌شد. پنج یا شش سال پیش هم رشته‌ای به نام کانوپولو به میدان آمد که فعالیت‌های جسته و گریخته‌ای داشت و نه منسجم و هماهنگ. اما تقریباً از سه سال پیش به دلیل تغییر و تحولاتی که در بحث مدیریت فدراسیون انجام شد، شرایطی به وجود آمد که رشته‌های دیگر قایقرانی نیز فعال شدند. امروزه قایقرانی و اسکی روی آب در ایران هفت رشته را تحت پوشش قرار می‌دهند که با رشته رفتینگ می‌شوند هشت رشته و عبارتند از آب‌های آرام، آب‌های خروشان، اسکی روی آب، دراگون بوت، رویینگ، سیلینگ رفتینگ و کانوپولو. فعالیت این رشته‌ها در سطح دنیا به صورتی است که هر کدام تحت پوشش یک فدراسیون جهانی مستقل قرار می‌گیرند، به طور مثال دراگون بوت برای خودش یک فدراسیون جدا دارد و آب‌های آرام نیز همین‌طور، اما در ایران شرایط به این صورت نیست و همگی این رشته‌ها را باید در یک فدراسیون جمع کنیم.

این اتفاق مشکلی را در فعالیت‌های فدراسیون به وجود نمی‌آورد؟ آیا فدراسیون قایقرانی می‌تواند به طور کامل با توجه به شرایط موجود به همه رشته‌ها رسیدگی کند؟

باید شرایط مناسبی را برای این رشته‌ها ایجاد کنیم. این فدراسیون کار بسیار پر حجمی را انجام می‌دهد و در واقع افراد تحت پوشش کمیته‌های مختلف این فعالیت‌ها را در ارتباط با رشته خودشان انجام می‌دهند، زیرا فدراسیون کمیته‌های مختلفی دارد که اعضا در این کمیته‌ها همچون کمیته آب‌های آرام، کمیته کانوپولو و... مسئولیت هدایت و رهبری، نظارت، کنترل و مدیریت اجرایی آن رشته را برعهده دارند، البته نظارت و سیاست‌گذاری کلان در بخش هیئت‌رئیس فدراسیون صورت گرفته و برنامه‌ریزی می‌شود و کمیته‌ها بر اساس نوع رشته، کارشان را انجام می‌دهند.

چه چیزی باعث شد که این رشته‌های مختلف با این حجم در یک جا جمع شوند؟

احتمالاً "موقیبت رشته‌ها در مدت کوتاه می‌تواند دلیل اصلی باشد و توجه و دقت مسئولین فدراسیون، به ویژه رئیس فدراسیون در توسعه و رشد هر یک از رشته‌ها در دست‌یابی به جایگاه‌های مناسب در سطوح بین‌المللی قابل توجه بوده است. البته فکر می‌کنم این سؤال را باید از رئیس محترم سازمان تربیت‌بدنی می‌پرسیدید.

فدراسیون قایقرانی تا چه حد در معرفی این رشته‌ها به مردم در جهت جذب مخاطب موفق بوده است؟

صورتی نیست که بتوان آن‌ها را در داخل شهر و در دسترس عموم، به راحتی و با سهولت در اختیار افراد قرار داد، بنابراین از ویژگی‌های این رشته این است که بتواند ایجاد انگیزه کند و این یک بحث اساسی است. بحث دیگر فضاهای مورد نیاز این رشته است، در مورد بسیاری از رشته‌ها ورزشکار می‌تواند داخل کوچه‌ها و میدانی و زمین‌های خاکی فعالیتش را انجام دهد، اما در مورد رشته قایقرانی باید بگویم که شما نیاز دارید این قایق را جایی بیندازید که حرکت داشته باشد. این قایق به آب نیاز دارد.

تجهیزات این رشته‌ها را چگونه فراهم می‌کنید؟

ما در حدود دو یا سه سال پیش فضایی برای ساخت و ساز قایق نداشتیم و در مقابل باید قایق‌های استاندارد و به روز دنیا را در اختیار ورزشکار قرار می‌دادیم تا او بتواند با شرایط و امکانات تقریباً مساوی با ورزشکاران دنیا رقابت کند. پس مجبور بودیم کلیه این امکانات و تجهیزات و ابزار ورزشی را به طور کامل خارج از کشور فراهم کنیم،

از این رشته‌ها نیاز دارند، بنابراین هر یک از استان‌ها ممکن است در سه یا چهار رشته و یا در همه رشته‌ها فعالیت داشته باشند. در حال حاضر هر استان ما شرایط فعالیت در چند رشته از رشته‌های قایقرانی را دارند. به طور مثال در قایقی همچون دراگون بوت که حدود ۲۲ نفر در آن می‌نشینند، امکان فعالیت این رشته در همه استانها وجود ندارد. اما از آنجایی که ما ۱۵ تا ۱۷ تیم دراگون بوت در سطح استان‌های کشور داریم، توانسته‌ایم تاکنون ۱۷ استان را در این زمینه فعال کنیم یا به طور مثال رشته‌ای مثل رویینگ به فضای آبی حدود ۲۰۰۰ متر نیاز دارد، اما کانوپولو در استخر ۲۵ در ۵۰ هم امکان فعالیت دارد.

چه عواملی را در جهت ایجاد انگیزه برای جذب مخاطبین این ورزش در نظر می‌گیرید؟

با توجه به اینکه این رشته‌ها نیازمند امکانات آبی خاصی هستند و به دلیل دور بودن از مرکز شهر نمی‌توانند در دسترس عموم قرار بگیرند، اما خود آب با خاصیت نشاط‌آوری و شادابی که در خود دارد این انگیزه را در قشر جوان و نوجوان به وجود می‌آورد. به هر ترتیب هدف اصلی فدراسیون، تربیت قهرمان است. اردوهای تمرینی داخل و خارج کشور، مسابقات داخل و خارج کشور و کلاس‌های آموزشی، امکان

اما به تازگی فدراسیون قایقرانی در جهت ایجاد علاقه‌مندی برای فعالیت بخش خصوصی در ساخت قایق‌ها و امکانات قایقرانی فعالیت‌هایی را انجام داده تا ما بتوانیم بخشی از تجهیزات مورد نیاز قایق و امکانات ورزشی را در داخل کشور بسازیم و تا امروز توانسته‌ایم بخش عمده‌ای از قایق‌های تمرینی مورد نیازمان را در داخل کشور تولید کنیم.

چطور در ایجاد رشته‌های جدید قایقرانی کسب اطلاع می‌کنید؟

این هم بحث دیگری است، ما در مورد رشته‌های جدید اطلاعات قابل توجهی داخل ایران نداریم. بنابراین در ابتدایی‌ترین کار، ما باید بتوانیم از مدرسین و مربیان برجسته این رشته‌ها در دنیا استفاده کنیم و از طرفی به دلیل تنوع رشته‌های تحت پوشش فدراسیون، باید برای هر رشته و در دو بخش (زنان و مردان) مربی خاص خود را بیاوریم و طی آن مسلمانا اطلاعات و دانش به روز دنیا از طریق دعوت به کار مربیان برجسته دنیا فراهم می‌شود و این کار در حال حاضر نیز انجام می‌شود و کار بسیار بزرگی است البته ارتقاء مربیان داخلی از طریق اعزام به کلاس‌های آموزشی یا شرکت در کلاس‌های بین‌المللی داخلی و افزایش دانش و اطلاعات مربیان از طریق چاپ کتاب‌های این رشته نیز از جمله فعالیت‌های فدراسیون در بخش آموزش است.

تا چه حد از سواحل شمالی و جنوبی کشور و رودخانه‌های این مناطق برای این ورزش استفاده می‌کنید؟

در حدود بیست و پنج استان کشور در قایقرانی فعالیت دارند و به دلیل نوع فضای آبی که هر یک

عکس: عباس جعفری، تمرین تیم ملی، دریاچه زیروار مریوان

تحصیل پس از قهرمانی در دانشگاهها، دستیابی به تحصیلات دیگر قهرمانان از جمله انگیزه‌های حضور در مسابقات قهرمانی است.

شناسایی استعداد های این رشته را به چه صورت انجام می‌دهید؟

کمیته پژوهش فدراسیون طرحی با عنوان شاخص‌های استعدادیابی رشته‌های مختلف ورزش قایقرانی را طی دو سال مورد بررسی قرار داده و شاخص‌های هر رشته را مشخص نموده است. خوشبختانه کمیته‌های تحت پوشش فدراسیون با درایت کافی نسبت به شاخص‌های مورد نظر هر رشته نسبت به انتخاب دقیق ورزشکاران خود اقدام می‌نمایند. آزمون‌های مختلف از جمله آمادگی جسمانی، وضعیت بدنی با آنتروپومتریک و هوش شرکت‌کنندگان مورد سنجش قرار می‌گیرد و نمرات با بالاترین امتیازها به اردوهای مقدماتی دعوت می‌شوند. به همین دلیل وقتی فردی مثل محسن شادی‌ریاحی و یا هما حسینی با شاخص‌های مناسب انتخاب می‌شود، می‌تواند کوشش کافی برای حضور در اردوهای تمرینی بسیار سخت بدون وقفه و تعطیلی هر روز ۴۰ تا ۵۰ کیلومتر پارو زدن را داشته باشند و طرف دو تا سه سال به کرسی‌های قهرمانی و سهمیه المپیک دست پیدا می‌کند و همه این فرآیند در نتیجه برنامه‌ریزی درست برای رشد استعداد شناسایی شده است.

خانم‌هایی که در این رشته فعالیت دارند به خاطر مسائل عقیدتی در ایران مشکلی در زمینه پوشش برایشان پیش نمی‌آید؟

خیر، ورزشکاران دختر با پوشش اسلامی به فعالیت خود می‌پردازند، البته در طی سال‌ها فعالیت ورزشی تغییرات مناسب برای انتخاب یک لباس پوشیده و مناسب برای فعالیت‌های ورزشی انجام شده است و خوشبختانه دختران ایرانی در رشته قایقرانی با آرامش کامل و با پوشش مناسب در صحنه‌های بین‌المللی به مدال‌های رنگارنگ و سکوهای قهرمانی نیز دست یافته‌اند و جایگاه خوبی در آسیا برای خود کسب کرده‌اند و در صحنه‌های جهانی نیز به دنبال کسب رکوردهای مناسب هستند.

تعداد خانم‌ها در این ورزش بیشتر است یا آقایان؟

فرقی نمی‌کند، چون فدراسیون قایقرانی یکی از معدود فدراسیون‌هایی است که در همه رشته‌ها هم خانم‌ها و هم آقایان می‌توانند فعالیت کنند و دیدگاه رئیس فدراسیون ایجاد زمینه برای رشد ورزشکاران (بدون توجه به جنسیت) است. البته برای حضور قوی‌تر دختران در رشته‌های ورزشی سوسپیده‌هایی در زمینه‌های مختلف داده می‌شود.

آیا در رشته‌های قایقرانی خانم‌ها و آقایان در کنار یکدیگر با هم رقابت می‌کنند؟

در همه جای دنیا مسابقات خانم‌ها و آقایان جدا است. البته در برخی از رشته‌ها مثل دراگون‌بوت مسابقات میکس هم برگزار می‌شود که با عنایت به مبانی اعتقادی ما، این رشته در ایران فعالیت ندارد.

با شروع فصل تابستان فدراسیون برای اوقات فراغت برنامه‌ریزی داشته است؟

هیئت‌های ورزشی ما در داخل استان‌ها امکاناتی را دارند که این امکانات برای حضور دختران و پسران جوان به خصوص در فصل تابستان فراهم است، اما یادمان نرود که هدف فدراسیون توسعه فضای قهرمانی است و با توجه به امکانات آبی و تجهیزات مورد نیاز این رشته بحث شناسایی استعداد بسیار اهمیت دارد. به همین دلیل مجبور هستیم که انتخاب‌های گزینه‌ای داشته باشیم یعنی اینکه ما براساس شاخص‌هایی که داریم ورزشکار را وارد و برایش هزینه می‌کنیم.

در طی این سال‌ها توانسته‌اید علاقه‌مندان به این رشته را جذب کنید؟

کسانی که وارد این رشته می‌شوند علاقه‌مندند و با انگیزه حضور پیدا می‌کنند، زیرا مسائلی مثل قهرمانی، الگوشدن، حضور در مسابقات و صحنه‌های بین‌المللی و دستیابی به سکوها و مدال‌ها انگیزه خوبی را ایجاد می‌کند و در کنار همه این‌ها غیرت ملی است که باعث ایجاد تعهد و پیشرفت ورزشکاران می‌شود.

ورزش قایقرانی مخصوص فصل خاصی است؟

خیر اما دستیابی به آن در فصل بهار و تابستان آسان‌تر خواهد بود.

دراگون‌بوت ۲۰۰۰ تیم در آلمان دارد و ۵۰ هزار نفر در این تیم‌ها فعال هستند، اما با وجود منابع آبی و مساحت ایران چرا تعداد فعالان این رشته تا این حد کم است و مردم به این نوع رشته‌ها به چشم ورزش‌های شیک نگاه می‌کنند؟

هر کشوری ورزش یا ورزش‌های بومی خاص خودش را دارد که آن ورزش در آن کشور به دلیل امکانات، تجهیزات، شرایط فرهنگی، اقتصادی و... جایگاه خاص خود را دارد. اسپانسرها، تماشاچیان و حمایت‌کننده‌های خاص خود را دارد. مثل ورزش کشتی در ایران که مثلا در یک استان مازندران تعداد بسیار زیادی تشک کشتی برای فعالیت ورزشکاران این رشته وجود دارد یا رشته‌ای مثل تکواندو، گرچه ریشه اصلی این رشته مربوط به کشور کره می‌باشد، اما به دلیل امکانات محدودی که از نظر جا و مکان تمرین نیاز دارند و در هر کوچه و خیابانی تعداد بسیار زیادی اماکن خصوصی مشغول به تمرین هستند و درواقع بخش مهمی از کار از سوی مردم و بخش خصوصی انجام می‌شود.

اما رشته‌ای مثل قایقرانی نیاز به امکانات آبی بسیار ویژه‌ای دارد که به طور معمول در دسترس همه استان‌ها وجود ندارد و فضاهای آبی معمولا در خارج از شهر تعبیه شده‌اند، لذا امکان دسترسی برای عموم نیز وجود ندارد و با استقبال کمتری از سوی مردم نیز روبرو می‌شود.

در تهران چه مراکزی برای قایقرانی وجود دارد؟

در حال حاضر دریاچه آزادی محل تمرین ورزشکاران قایقران می‌باشد و به تازگی در قم و تهران هم محلی تحت عنوان فضا فوبه راه‌اندازی شده و کسانی که در رشته کانوپولو فعالیت دارند نیز در استخرها می‌توانند به این ورزش بپردازند.

چه بخشی از طبیعت ایران را بیشتر دوست دارید؟

هر جای ایران یک زیبایی خاصی دارد، مثلا شمال کشور که در هر فصل زیبایی خاصی دارد یا جنوب ایران که طبیعت بسیار زیبایی دارد و اصفهان که یکی از شهرهای تاریخی ما است. ایران با توجه به طبیعت چهار فصلی که دارد زیباست. اما به دلیل نوع مسئولیتی که در آموزش و پرورش داشته‌ام می‌توانم بگویم که اکثر شهرهای ایران را دیده‌ام.

